

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 24 november 2005 *

I mål C-136/04,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Bundesfinanzhof (Tyskland), genom beslut av den 3 februari 2004, som inkom till domstolen den 15 mars 2004, i målet

Deutsches Milch-Kontor GmbH

mot

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J. Makarczyk samt domarna R. Schintgen och R. Silva de Lapuerta (referent),

* Rättegångsspråk: tyska.

generaladvokat: M. Poiares Maduro,
justitiesekreterare: byrådirektören B. Fülöp,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 28 september 2005,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Deutsches Milch-Kontor GmbH, genom U. Schrömbges och O. Wenzlaff, Rechtsanwälte,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom G. Braun, i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av kommissionens förordning (EEG) nr 1706/89 av den 15 juni 1989 om exportbidrag inom mjölk- och mjölkproduktsektorn (EGT L 166, s. 36) och kommissionens förordning (EEG)

nr 3445/89 av den 15 november 1989 om fastställande av den fullständiga versionen av den från och med den 1 januari 1990 gällande exportbidragsnomenklaturen för jordbruksprodukter (EGT L 336, s.1).

- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan bolaget Deutsches Milch-Kontor GmbH (nedan kallat Milch-Kontor) och Hauptzollamt Hamburg-Jonas (huvudtullkontoret i Hamburg-Jonas, nedan kallat Hauptzollamt). Målet avser huruvida Milch-Kontor har rätt till exportbidrag för ost avsedd för beredning.

Tillämpliga bestämmelser

- 3 Enligt artikel 17.1 i rådets förordning (EEG) nr 804/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter (EGT L 148, s. 13; svensk specialutgåva, område 3, volym 2, s. 52), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 3904/87 av den 22 december 1987 (EGT L 370, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 25, s. 95) (nedan kallad förordning nr 804/68), får skillnaden mellan priserna inom den internationella handeln för vissa produkter som avses i artikel 1 i förordningen och priserna inom gemenskapen för samma produkter täckas av ett exportbidrag.
- 4 I förordning nr 1706/89 fastställs de belopp med vilka de exportbidrag för mjölkprodukter skall utgå som föreskrivs i ovannämnda artikel 17.

- 5 I nionde skälet i ovannämnda förordning föreskrivs följande:

"Bidragsnivån för ost beräknas för produkter som är avsedda för direkt konsumtion. Ostkanter och ostavfall är inte produkter som är avsedda för det ändamålet. För att undvika oklarheter rörande tolkningen, bör det specificeras att inget exportbidrag kommer att betalas ut för ost med ett värde som är mindre än 140 ecu per 100 kg fritt gränsen."

- 6 Genom rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 13, s. 22), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EEG) nr 2886/89 av den 2 augusti 1989 (EGT L 282, s. 1), infördes den version av nya Kombinerade nomenklaturen för varor (nedan kallad kombinerade nomenklaturen) som är tillämplig på omständigheterna i målet vid den nationella domstolen.
- 7 KN-nummer 0406 90 i kombinerade nomenklaturen har rubriken "Annan ost". Detta KN-nummer innehåller undernummer 0406 90 11 med rubriken "[Annan ost] avsedd för beredning".
- 8 Genom kommissionens förordning (EEG) nr 3846/87 av den 17 december 1987 om upprättandet av en exportbidragsnomenklatur för jordbruksprodukter (EGT L 366, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 25, s. 19) infördes en exportbidragsnomenklatur för jordbruksprodukter baserad på kombinerade nomenklaturen.

- 9 Exportbidragsnomenklaturen skall enligt artikel 1 tredje stycket i förordning nr 3846/87, utöver underavdelningarna i Kombinerade nomenklaturen, innehålla de ytterligare underavdelningar som krävs för beskrivningen av de varor för vilka exportbidrag beviljas.
- 10 Vid tiden för omständigheterna i målet vid den nationella domstolen var det den version av exportbidragsnomenklaturen som följer av förordning nr 3445/89 som var tillämplig.

Twisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 11 Milch-Kontor exporterade i januari 1990 ost till Jugoslavien och erhöll på egen begäran exportbidrag. Den exporterade varan angavs som Gouda i deklarationen.
- 12 Hauptzollamt begärde i beslut av den 14 augusti 1995 att det exportbidrag som ursprungligen utbetalats skulle betalas tillbaka med motiveringen att den exporterade varan inte var Gouda, såsom denna typ av ost vanligen saluförs, utan en obearbetad vara avsedd för beredning.
- 13 Finanzgericht ogillade Milch-Kontors talan mot beslutet och fann att exportbidraget erhölet utan stöd i lag, eftersom exportbidragsnomenklaturen, till skillnad från kombinerade nomenklaturen, inte innehåller några undernummer beträffande ost avsedd för beredning.

- 14 Milch-Kontor överklagade då Finanzgerichts beslut till Bundesfinanzhof.
- 15 I sitt beslut om hänskjutande undrar Bundesfinanzhof huruvida exportbidragsnomenklaturen utgör ett självständigt tulltaxesystem, skilt från kombinerade nomenklaturen, eller om exportbidragsnomenklaturen skall anses som ett utdrag härur som endast återger de produkters undernummer som skall beaktas vid beviljande av exportbidrag.
- 16 Den nationella domstolen har inledningsvis påpekat att det synes framgå av bestämmelserna i förordning nr 3846/87 att exportbidragsnomenklaturen endast innehåller en upprepning av relevanta KN-nummer och undernummer från kombinerade nomenklaturen.
- 17 Bundesfinanzhof har vidare angett att bidragsnivån för ost enligt första meningen i nionde skälet i förordning nr 1706/89 beräknas för produkter som är avsedda för direkt konsumtion. Detta kan enligt samma domstol innebära att exportbidrag eventuellt inte kan utgå för ost avsedd för beredning.
- 18 Slutligen anser Bundesfinanzhof att, eftersom undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen endast avser tullklassificeringen av varor för beräkning av importtull kan det inte uteslutas att exportbidrag kan beviljas för en vara även om den klassificerats under detta undernummer vid beräkningen av importtull.

- 19 Under dessa omständigheter beslutade Bundesfinanzhof att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Skall förordning (EEG) nr 3445/89 och förordning (EEG) nr 1706/89 tolkas så, att exportbidrag inte skall beviljas för ost som hänförs till undernummer 0406 90 i kombinerade nomenklaturen och som med hänsyn till sin art är avsedd för beredning i tredjeland och därför i tulltaxehänseende skall hänföras till undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen i dess lydelse enligt förordning (EEG) nr 2886/89?"

Prövning av tolkningsfrågan

- 20 Den nationella domstolen har ställt frågan för att få klarhet i huruvida exportbidrag kan beviljas enligt förordningarna nr 3445/89 och nr 1706/89 för export till tredjeland av varor som definierats som ost avsedd för beredning i detta land och som omfattas av undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen.
- 21 Milch-Kontor och Europeiska gemenskapernas kommission har anfört att anledningen till att undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen inte finns upptaget i exportbidragsnomenklaturen är att detta undernummer endast är tillämpligt vad gäller importtull.

22 Detta innebär enligt Milch-Kontor och Europeiska gemenskapernas kommission emellertid inte att en exporterad vara därigenom skall anses utesluten från exportbidrag.

23 Milch-Kontor anser att exportbidragsnomenklaturen utgör ett självständigt tulltaxe-system, skilt från kombinerade nomenklaturen. En vara som i tulltaxehänseende klassificeras enligt ett undernummer som inte finns upptaget i exportbidragsnomenklaturen kan därför automatiskt, utifrån sin sammansättning, klassificeras enligt relevant produktkod i denna nomenklatur. Med hänsyn till varans art, borde ost avsedd för beredning som klassificeras enligt undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen klassificeras enligt relevant kod i exportbidragsnomenklaturen, nämligen produktkod 0406 90 89 979. Eftersom denna produktkod är mer precis än undernummer 0406 90 11 borde den i varje fall äga företräde.

24 Eftersom undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen endast avser import, skall ost avsedd för beredning i tredjeland enligt kommissionen klassificeras enligt ett annat undernummer under KN-nummer 0406 90 i nämnda nomenklatur. Klassificeringen skall ske med hänsyn till varans art eller sammansättning.

25 Kommissionen anser därför att om den exporterade varan inte kan klassificeras enligt någon av produktkoderna i bilagan till förordning nr 1706/89 och om den inte uppfyller villkoren i gemenskapsbestämmelserna beträffande bland annat kvalité och pris skall exportbidrag inte beviljas.

- 26 Första meningen i nionde skälet i förordning nr 1706/89 kan enligt kommissionen inte tolkas självständigt och oberoende av analys av hela nämnda skäl. I detta skäl görs vid beräkningen av bidragsnivån för ost skillnad mellan å ena sidan produkter som är avsedda för direkt konsumtion och å andra sidan ostkanter och ostavfall. För att undvika oklarheter rörande tolkningen, betalas inget exportbidrag ut för ost med ett värde som är mindre än 140 ecu per 100 kg fritt gränsen. Om värdet är högre är det logiskt att exportbidrag utgår även om produkten är avsedd för beredning. Kommissionen har följaktligen gjort gällande att frågan huruvida exportbidrag skall beviljas i förevarande mål således åtminstone är beroende av om priset fritt gränsen för ost avsedd för beredning i tredjeland överstigit detta värde.
- 27 Undernummer 0406 90 11 i kombinerade nomenklaturen, som hänför sig till ost avsedd för beredning, är såsom den nationella domstolen, Milch-Kontor och kommissionen påpekat endast tillämplig för beräkning av importtull.
- 28 Det är således logiskt att detta undernummer inte återfinns bland de undernummer i exportbidragsnomenklaturen som betecknar varor som omfattas av systemet med exportbidrag.
- 29 Härav följer emellertid inte att ost som exporterades år 1990 och som var avsedd för beredning i tredjeland inte skulle omfattas av dessa bestämmelser.

- 30 Om den aktuella varan, med hänsyn till sin art och sammansättning, kan klassificeras enligt ett annat undernummer under KN-nummer 0406 90 i kombinerade nomenklaturen, som inbegriper ett av de produktnummer som återfinns i bilagan till förordning nr 1706/89, kan exportbidrag utgå enligt artikel 17.1 i förordning nr 804/68.
- 31 Det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera om så är fallet i förevarande mål.
- 32 Vad beträffar nionde skälet i förordning nr 1706/89 är det tillräckligt att erinra om att ingressen till en gemenskapsrättsakt inte är juridiskt bindande och således vare sig kan åberopas till stöd för undantag från bestämmelserna i den aktuella rättsakten eller för att tolka dessa bestämmelser på ett sätt som uppenbart strider mot deras lydelse (dom av den 19 november 1998 i mål C-162/97, Nilsson m.fl., REG 1998, s. I-7477, punkt 54, och av den 25 november 1998 i mål C-308/97, Manfredi, REG 1998, s. I-7685, punkt 30).
- 33 Med hänsyn till vad som anförts skall den ställda frågan besvaras enligt följande. Ost som exporterades år 1990 och som med hänsyn till sin art var avsedd för beredning i tredjeland kan omfattas av exportbidrag enligt artikel 17.1 i förordning nr 804/68 under förutsättning att den, på grund av sin art och sammansättning, klassificeras enligt en av de produktkoder som återfinns i bilagan till förordning nr 1706/89, såsom dessa definieras enligt exportbidragsnomenklaturen för jordbruksprodukter i bilagan till förordning nr 3445/89.

Rättegångskostnader

- 34 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Ost som exporterades år 1990 och som med hänsyn till sin art var avsedd för beredning i tredjeland kan omfattas av exportbidrag enligt artikel 17.1 i rådets förordning (EEG) nr 804/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 3904/87 av den 22 december 1987, under förutsättning att den, på grund av sin art och sammansättning, klassificeras enligt en av de produktkoder som återfinns i bilagan till kommissionens förordning (EEG) nr 1706/89 av den 15 juni 1989 om exportbidrag inom mjölk- och mjölkproduktsektorn, såsom dessa definieras enligt exportbidragsnomenklaturen för jordbruksprodukter i bilagan till kommissionens förordning (EEG) nr 3445/89 av den 15 november 1989 om fastställande av den fullständiga versionen av den från och med den 1 januari 1990 gällande exportbidragsnomenklaturen för jordbruksprodukter.

Underskrifter